

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА ДО ДРУГОГО ВИДАННЯ	5
ВСТУП.....	8
 Тема 1. ЩО ТАКЕ ФІЛОСОФІЯ НАУКИ?	13
1.1.Завдання філософії науки	13
1.2. Співвідношення науки і філософії.....	14
1.3. Філософія науки як самосвідомість науки.....	32
Питання для самоперевірки.....	34
 Тема 2. НАУКА, НЕНАУКА І ПСЕВДОНАУКА: ПРОБЛЕМА ДЕМАРКАЦІЇ	36
2.1.Поняття демаркації науки: ненаука і псевдонаука	36
2.1.1 Основні ознаки псевдонауки та псевдонауковця	36
2.2. Вимоги до наукової теорії.....	38
2.3. Інші критерії демаркації науки від псевдонауки	39
Питання для самоперевірки.....	41
 Тема 3. НАУКОВИЙ РЕАЛІЗМ ТА АНТИРЕАЛІЗМ	43
3.1.Науки і реальність: сприйняття і факти	43
3.2. Визначення спостережуваної реальності. Три наукові реалізми.....	43
3.3. Види наукового антиреалізму та їхні особливості.....	44
Питання для самоперевірки.....	48
 Тема 4. НАУКОВЕ ПОЯСНЕННЯ	49
4.1.Завдання наукового пояснення. Очевидне та пояснення.....	49
4.2. Види наукового пояснення та їхні характеристики	50
4.3. Необхідність наукового пояснення для розвитку наук	52
Питання для самоперевірки.....	54
 Тема 5. НАУКОВА ОБ'ЄКТИВНІСТЬ	55
5.1.Чи об'єктивне означає істинне? Хибність дихотомії об'єктивне- суб'єктивне.....	55
5.2. Фактична об'єктивність і “погляд нізвідки”	55
5.3. Об'єктивність як свобода від цінностей. Види цінностей	57
5.3.1. “М'якша” об'єктивність як ціннісна нейтральність наук	58
5.3.2. Наукова об'єктивність як міжсуб'єктивна відтворюваність наукового знання й результатів досліджень.....	59
Питання для самоперевірки.....	60

Тема 6. НАУКОВИЙ МЕТОД	61
6.1. Постановка проблеми наукового методу: короткий історичний огляд.....	61
6.2. Вплив квантової фізики на науковий метод.....	63
6.3. Комп'ютерне моделювання як новітній науковий метод.....	65
6.4. Криза наукового методу та мета-методологія.....	68
Питання для самоперевірки	73
 Тема 7. ЕМПІРІЯ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ	75
7.1. Досвід, емпіризм і раціоналізм	75
7.2. Поняття “концепт” та його епістемологічне значення для наук і філософії.....	83
7.3. Концептотворення: теорія, практика, етика.....	84
Питання для самоперевірки	90
 Тема 8. ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИЧНОЇ ТА НЕКЛАСИЧНОЇ НАУКИ	91
8.1. Поняття класики та класичної науки. Особливості класичної науки	91
8.2. Поняття неklasичної науки та її особливості.....	95
8.3. Особливості становлення неklasичної наукової парадигми.....	97
Питання для самоперевірки	105
 Тема 9. КУЛЬТУРА, МОРАЛЬ, АКСІОЛОГІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	106
9.1. Некласична наука та людиномірність науки.....	106
9.2. Наука і моральні цінності	121
9.2.1. Етос науковця: особистість і наука	128
Питання для самоперевірки	135
 Тема 10. НАУКА ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ	136
10.1. Суспільство та наука	136
10.2. Відкрита наука та її особливості.....	144
10.2.1. Виникнення та труднощі становлення Відкритої науки	147
10.2.2. Наукові стандарти, критерії, практики та Відкрита наука	149
10.2.3. Загрози Відкритій науці та концепт відкритості Роберта Мертона та Карла Поппера.....	151
10.2.4. Комерціалізація наукової діяльності та її результатів в контексті концепції Відкритої науки	155
10.2.5. Сучасне переосмислення відкритості	158
Питання для самоперевірки	167
 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	169
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	173
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	175